

Dunruya wi da kala li na

1 ¹Fafafa, wa dunruya wi lesaga, Yenŋele làa naayeri wo naa tara ti da. ²Tara ti sila pye ma yala, tìla pye waga. Diwi wìla pye tɔngbɔɔ pi go na. Yenŋele li Yinne làa pye na tigile tɔnmɔ pi go na. ³A Yenŋele lì sho fɔ: “Yanwa pi pan!” A yanwa pì si pan. ⁴A Yenŋele lì si yanwa pi yan pi yen ma yɔn. A lì si yanwa po naa diwi wi ni ti laga ti yee na. ⁵A Yenŋele lì si yanwa pi yeri: Pilige, ma diwi wi yeri: Yembine. A yɔnlɔ kɔgɔ si gbɔn, a pinliwe fun pì gbɔn, a kò si pye pilige kongbanŋga.

⁶A Yenŋele lì sho fɔ: “Fogo mbe ye tɔnmɔ pi sɔgɔwɔ, kuu kɔn shyen pi lali pi yee ni.” ⁷Kì kaa pye ma, a Yenŋele lì si fogo le tɔnmɔ pi sɔgɔwɔ, ma tɔnmɔ pa yaga wa go na, ma pa yaga nɔgɔna. A kì si pye ma. ⁸A Yenŋele

lì si ko fogo ko yeri: Naayeri. A yɔnlɔ kɔgɔ si gbɔn, a pinliwe fun pì gbɔn. A kò si pye pilige shyen wogo.

⁹A Yenŋele lì sho naa fɔ: “Naayeri wi nɔgɔna tɔnmɔ pi gbogolo laga nungba, lawaga mbe yiri.” A kì si pye ma. ¹⁰A Yenŋele lì si ko lawaga ko yeri: “tara”, mee tɔnmɔ mba pì gbogolo pi yee na po yeri: “kɔgɔje”. A Yenŋele lì sigi yan fɔ ki yen ma yɔn. ¹¹Kona, a lì sho fɔ: “Tara ti yan fi naa yarilire ni, konaa tire nda ti yen pire seworo ti ni mbe yala ti cengele ke ni. Tige pire ti gbagboro ti pye wa ti nawa mbe yala ti cengele ke ni.” A kì si pye ma. ¹²A tara tì si yan naa yarilire fi ma yala ti cengele ke ni, naa tire nda ti yen pire seworo ti ni. A tire pire tì si gbagboro le wa ti nawa ma yala ti cengele ke ni. A Yenŋele lì sigi yan fɔ ki yen ma yɔn. ¹³A Yɔnlɔ kɔgɔ si gbɔn. A

pinliwe fun pì gbón. A kò si pye pilige taanri wogo.

¹⁴A Yenñele lì sho fò: “Yanwa yirige yaara mbe pye wa naayeri, tila pilige ko naa yembine li ni ti koon ti yee na. Ti pye paa kacén yén mbáa wagati, naa piliye konaa yegéle ke yegé nari. ¹⁵Tì pye yanwa yirigeyaara wa naayeri, mbáa yanwa yinrigi laga tara ti na.” A kì si pye ma. ¹⁶A Yenñele lì si yanwa yirigeyaara shyen da, a kà we ka na. A lì si gbegbenge ki tēge pilige ki go na, ko ki yén yonlo ye, mee jēge ki tēge yembine li go na, ko ki yén yenge ye; mee wongolo ke da fun. ¹⁷A lì siri tēge tēge wa naayeri tila yanwa yinrigi laga tara ti na; ¹⁸konaa ti cén pilige naa yembine li ni ti go na, mbáa yanwa po naa diwi wi ni ti koon ti yee na. A Yenñele lì sigi yan fò ki yén ma yon. ¹⁹Kì kaa pye ma, a yonlo kogo si gbón, a pinliwe

fun pì gbón. A kò si pye pilige tijere wogo.

²⁰A Yenñele lì sho naa fò: “Yaara nda yinwege na, ti legere mbe pye wa tonmo pi ni. Sannjere tila yinrigi sire na wa naayeri, tara ti go na.” ²¹A Yenñele lì si yaara tugboro nda wa kogoje wi ni ti da, konaa yaara nda ti yén yinwege na, na tigile tigile ti ni fuun ti ni. A tì lege wa tonmo pi ni fò jenge, ma yala ti cengele ke ni. A lì sannjere ti cengele ke ni fuun ke da. A lì sigi yan fò ki yén ma yon. ²²A Yenñele lì si duwaw ti na, ma siri pye fò: “Ye se, ye lege, ye kogoje tonmo pi yin; sannjere fun ti se, ti lege laga tara ti na.” ²³A yonlo kogo si gbón, a pinliwe fun pì gbón. A kò si pye pilige kangurugo wogo.

²⁴A Yenñele li sho naa fò: “Tara ti pan yaara nda ti yén yinwege na ti ni mbe yala ti cengele ke ni, naa yaayoro to naa yangala

jegele jegele ngele ke
maa yanri tara ti na, naa
yaawere konaa wongaala
pe cenle pyew li ni.” A
kò si pye ma. ²⁵A Yenjele
lì si wongaala pe gbegele
ma yala pe cengele ke ni,
naa yaayoro ti ni ma yala
ti cengele ke ni, naa
yangala jegele jegele
ngele fuun ke maa yanri
tara ti na ke ni. A
Yenjele lì sigi yan fò ki
yen ma yon. ²⁶A Yenjele
lì sho fò: “Ye ti we lere
gbelege wi pye we
yanlee, wi yiri we kòrogo,
wi cen ngbanra nda wa
tonmo pi ni ti go na, naa
naayeri sannjere, naa
yaayoro, naa tara to naa
yangala jegele jegele
ngele ke maa yanri tara ti
na ti go na.”

²⁷A Yenjele lì si lere
wi da a wì pye li
yanlee, a lì suu da a
wì yiri li kòrogo. A
lì si pe da naja naa
jele.

²⁸A kona Yenjele lì si

duwaw pe na mee pe pye fò:
“Ye se, ye lege, ye tara ti
yin, ye cen ti go na. Ye cen
ngbanra nda wa tonmo pi ni
ti go na, naa naayeri sannjere
to naa yaara nda fuun ti yen
yinwege na, na yanri tara ti
na ti go na.” ²⁹A Yenjele lì
sho fò: “Ye wele! Yarilire
nda fuun ti yen laga tara ti na
konaa tire nda fuun ti maa
pire seni ma pye gbagboro
ni, m̀iri kan ye yeri ti pye ye
yaakara. ³⁰Wongaala mbele
fuun pe yen laga tara ti na,
naa naayeri sannjere ti ni
fuun, naa yaara nda fuun ti
maa yanri tara ti na, ko koro
wo yen yaraga nga fuun ki
maa woon, m̀i yantipirige ki
kan ti yeri ki pye ti yaakara.”
A kò si pye ma.

³¹Yaara nda fuun
Yenjele làa gbelege, a lì
siri wele mari yan ti yen
ma yon fò jenge. A yonlo
kogo si gbon, a pinliwe fun
pì gbon. A kò si pye pilige
kogoloni wogo.

2 ¹Naayeri wo naa tara ti ni, naa ti nawa yaara pyew, pa tila gbegele ma ko yeen. ²Naa Yennele laa kaa ko li tunngo pyege ki na, a li si wogo pilige koloshyen wogo ki na tunngo nga fuun laa pye ki ni. ³A Yennele li si duwaw pilige koloshyen wogo ki na maga tege ki ye li yee kan, katugu laa tunngo ki pye ma yaara nda fuun da, laa ko ki tunngo ki na mee wogo ko pilige ko ni. ⁴We Fo Yennele laa naayeri wo naa tara ti da sanga na ni, kila pye yege nga na, koyi nga.

*Eden nango kologo ki
senre*

⁵We Fo Yennele laa tara to na naayeri wi gbegele sanga na ni, kila yala tige kpe fa fi laga tara ti na gben, konaa yan kpe fa fi fun laga tara ti na, katugu ki sanga wi ni kila yala Yennele li fa tisaga wa laga tara ti na

gben. Ki sanga wi ni, leele sila pye laga mbaa fali tara ti na. ⁶Een fo, foongo ka la pye na yinrigi wa nogona na tara ti yinngi lagapyew.

⁷We Fo Yennele laa lere wi gbegele taambugo ni, mee yinwege wonwo pi le wa wi numawegele ke ni li yee yon tifelege ki ni. A lere wi si pye yinwege na. ⁸Ko pungo na, a we Fo Yennele li si nango kologo ka gbegele wa Eden tara ti yonlo yirisaga yeri. ⁹Lere na Yennele laa gbegele, a li suu tege wa ki nango kologo ki nawa. Tige nga fuun ki yege cenwe pi yen ma yon, ma pye yaakara tanra yaa ta wa ki na, a we Fo Yennele li si ti a ti cengele ke ni fuun ta fi ma yiri wa tara. A li si tige nga ki maa yinwege kaan ka tege wa nango kologo ki nandogomo, konaa tige nga ki maa kajenge naa kapege ki jenwe pi kaan ki ni.

¹⁰A gbaan wa si yiri wa Eden tara ti ni, na nango

kologo ki yinggi. A gbaan wì si wali wa ki laga ki na, ma keyen tijere wò.

¹¹ Gbaan wi kee kongbannga pàa pye naga yinri Pishon. Ko kila pye ma Avila tara ti maga mari fili. Te yen wa ki tara ti ni. ¹² Ki tara ti te wi yen te piiri. Tire nda pe yinri Bedelimu ti tonmo nuwo taan po naa sinndeere songbanga woro nda pe yinri Onikisi tila pye wa. ¹³ Gbaan wi kee shyen wogo pàa pye naga yinri Giyon, ko kila pye ma Kushi tara ti maga. ¹⁴ Gbaan wi kee taanri wogo pàa pye naga yinri Edekeli, ko la pye na fuun na kee wa Asiri tara ti yonlo yirisaga yeri. Gbaan wi kee tijere wogo pàa pye naga yinri Ufirati.

¹⁵ A we Fò Yenjele lì si lere wi tege wa Eden nango kologo ki ni ma yo wila ki fali, wila ki korosi. ¹⁶ A we Fò Yenjele lì si ngasele la tege ma

lere wi kan, mee wi pye fò: “Nango kologo ki tige pige nga fuun ki yen moò ndanla, ma mbe ya ka ka. ¹⁷ Een fò, tige nga ki maa kajenge konaa kapege ki jenwe pi kaan, maga kaga pyo wa ka. Na maga wa ka pilige nga ni, ma daga mbe ku de.”

¹⁸ A we Fò Yenjele lì sho fò: “Nana wi koro wi nungba, ki woro ma yon. Mi yaa sagafò gbegele wi kan, wi yala wi ni”. ¹⁹ A we Fò Yenjele lì si tara tege ma wongaala poro naa sannjere ti cengele ke ni fuun ke gbegele, mee ti a ti pan nana wi korogo, maa wele paa wi yaa ti yeri yege nga na we. Nana wì ka mege nga yeri yaraga yenwege nga na, ko ki ma pye ki mege ye. ²⁰ A nana wì si yaayoro to naa sannjere ti ni, naa wongaala pe cenle pyew pe mere ti taga taga. Een fò, wa ki yaayoro ti sogowo, ka sila ta wa nga ki mbaa pye wi sagafò mbe yala wi

ni. ²¹ A we Fɔ Yengele li si wonlowo gbɔɔ wa nana wi na, a wi si wonlowo. A Yengele li suu keningangala li nungba wo mee wi wire kara ti tege maga laga ki ton.

²² Keninganna na we Fɔ Yengele laa wo nana wi ni, a li si lo pye jele, mee pan wi ni nana wi korogo.

²³ Naa nana wila kaa wi yan, a wi sho fo: "Koni, na yeen, na kajeere ko ka nungba yi, na wire kara to tari. Wi mege ki yaa taga mbe yo jele. Katugu wi yiri wa nana wo ni."[†]

²⁴ Ko ki ti nana wi yaa ka laga wi to naa wi no pe na, mbe si mara wi jo wi na, kona pe shyen pe yaa pye wire nungba.[†]

²⁵ Nana wo naa wi jo wi ni paa pye witiwaga,

2.23 Eburuye senre ti ni nana wi mege konaa jele wi mege ki ni ti yiri ti yee korogo fo jenge. Pe maa nana wi yinri "Ish", na jele wi yinri "Isha" maga naga ma yo pa jele wi yiri wa nana wi ni."

2.24 Pe yaa pye wire nungba ko korɔ wo yen fo pe yaa pye nungba, yaraga ka se pe kon pe yee na.

pe sila si fere jen.

*Yengele laa nana wo naa jele
wi ni pe purɔ ma pe wo wa
nango kologo ki ni*

3 ¹ Wongaala mbele we Fɔ Yengele laa da, woogo kila jilige ma we pe ni fuun pe na. A Woogo ki si jele wi yewe maa pye fo: "Ki yen kaselege fo Yengele li yo yaga kaa nango kologo tire pire ti ni fuun ti kaa le?"

² A jele wi si woogo ki pye fo: "We mbe ya mbaa nango kologo tire pire ti kaa ke. ³ Een fo, tige nga ki wa nango kologo ki nandogomo, Yengele li yo waga kaga pyo wa ka. Li yo waga ka jiri ki tige ki na yere, nakoma we daga mbe ku."

⁴ A woogo ki si jele wi pye ma yo fo: "Ki woro ma, ye se ku de. ⁵ Yengele ligi yo ma, katugu ligi jen ma yo na yaga tige ki pige ka ka pilige nga ni, ye yengele ke yaa yenge, ye yaa pye pa Yengele li yen,

mbe kajenge konaa
kapege ki jen.”

“A jele wì sigi yan fò
ki tige ki pire ti yen ma
yon lere mbaa ti wele,
lere mbaa yege yinrigi ti
na, konaa ti yaa pye
yaakara tanra, fò na maga
ka ka ma yaa tijinliwe ta.
A wì si ka cò ma ka, mee
ka kan wi pòlò wi yeri le
wi yee tanla, a wo fun
wìgi ka. 7 A pe nii shyen
pe yengele kè si yenge, a
pè sigi jen ma yo pe wire
ti yen waga. Tige nga pe
yinri figiye, a pè sigi
were ta kòn mari gbegele
pe yee kan lombeele.

8 Yonlo kogo ki ni, naa
tifene làa kaa yinngi, a pè
si we Fò Yenngèle li tinme
ta li yen na yanri yanri
wa nanogo kologo ki ni; kì
kaa pye ma, nana wo naa
wi jò wi ni pè si lara we
Fò Yenngèle li na wa
nanogo kologo tire ti ngo.
9 A we Fò Yenngèle lì si
nana wi yeri maa pye fò:
“Ma yen se yeri?”

10 A nana wì sho fò:
“Mòò tinme ta wa nanogo
kologo ki ni, a mì si fyè,
katugu na wire ti yen
waga, ko mì lara.” 11 A we
Fò Yenngèle lì suu pye fò:
“Ambo wìgi yo ma kan ma
yo ma yen witiwaga? Tige
pige nga mì yo maga ka ka
ka, ko ka ma ma ka le?”

12 A nana wì sho fò:
“Jele nga mà kan na yeri ma
yo wi pye na ni, wo wìgi
tige pige ka cò ma kan na
yeri, a mìgi ka.”

13 A we Fò Yenngèle li si
jele wi pye fò: “Nga mà
pye yeen, yingi yi ko?” A
jele wì sho fò: “Woggo ko
kìlan fanla, a mì sigi ka.”

14 A we Fò Yenngèle lì si
woggo ki pye fò:

“Nga mà pye yeen, ki
kala na, mòò danga
yaayoro to naa
wongaala pe ni fuun
pe sogowò. Ma yaa la
fulolo ma lara ti na,
taambugo ko ki yaa
pye ma yaakara ma

yinwege piliye yi ni
fuun yi ni.

¹⁵ Mi yaa mbenwe le
mboro naa jele wi
ni ye sogowo, mbe
mbenwe le ma
setirige piile poro
naa jele wi setirige
piile pe sogowo pi
ni. Jele wi setirige
piile pe yaa ka ma
go ki yaari, mboro
fun ma yaa ka pe no
wa pe tondaanra ti
na.”

¹⁶ A kona Yenjele li si
jele wi pye fo: “Mi
yaa pisege tere ti
ngban ma na fo
jenge. Ma yaa jolo
mbe si jen mbe se.
Ma jatere wi yaa
pye ma polo wo na,
wi yaa pye ma go
na.”

¹⁷ A Yenjele li si naja
wo pye fo: “Tige
pige nga mi yo
maga ka ka ka, a

mbo jo wi senre ti
logo maga ka, ki kala
na, tara m̄iri danga
ma kala na. Ma yaa
jolo jenge si jen mbe
yaakara ta wa tara ti
ni ma yinwege piliye
yi ni fuun yi ni.

¹⁸ Tara ti yaa wuuro naa
yan pege yirige ma
kan. Yarilire nda ti
yaa la taa wa kere, to
ti yaa pye ma
yaakara.

¹⁹ Ma yaa kafugo tulu wa
ma walege ki na mbe
wa, si jen mbe
yaakara ta, fo ma ka
sa songoro wa tara ti
ni; katugu pa m̄a yiri
wa tara ti ni.
Taambugo ki tege
mo gbegele, ma yaa
ka songoro wa
taambugo ki ni.”

²⁰ A Adama† w̄i suu jo

3.20 Eburuye senre ti ni Adama mege ki
koro wowi na lere. Ko ki pye naja wi mege
ye. Awa mege ki koro wo wi na yinwege.

wi mege taga naa yinri
 Awa,[†] ko koro wo yen
 yinwege. Katugu wo wi
 yen leweele pe ni fuun pe
 no we. ²¹ A we Fo Yenjele
 li si selege pye yariporo
 ma kan Adama wo naa wi
 jo pe yeri peri le. ²² A we
 Fo Yenjele li sili yee pye
 fo: "Wele, lere wi kannga
 ma pye pa woro wa
 nungba yen, ma kajenge
 naa kapege ki jen. Koni,
 ye ti we kono li ton wi
 na, jango wiga ka gbɔn
 wa tige nga ki maa
 yinwege kaan ki na
 mbege pyo wa co mboo
 ka, mbe koro yinwege na
 fo sanga pyew." ²³ Ki kaa
 pye ma, a We Fo Yenjele
 li si lere wi yirige maa
 wo wa Eden nango kologo
 ki ni, tara nda paa tege
 maa gbegele, wi saa fali
 wa ti na. ²⁴ A li si lere wi
 puro maa wo wa, mee
 meregeye mbele pe yinri
 Sherubanye pele tege wa
 Eden nango kologo ki
 yonlo yirisaga yeri, kasɔn
 tokobi ni, kono na li maa

kee wa tige nga ki maa
 yinwege kaan ki yeri, a
 wila fige fige nali korosi.

Les illustrations de Horace Knowles
 pages 12,21 25,33,43,78,123,153,171
 ont été utilisées avec la permission de
 ©The Bible Society, London, England, 1954, 1967, 1972
 Additions et corrections de Louise Bass
 ©The Bible Society, London, England, 1994

Illustration page 62 de Mbanji Bawe Ernest

Dépôt légal N° 103540
 3ème trimestre 1998

Imprimé par la SIL à Abidjan
 Djimini / 1ère édition / 400